

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

http://www.floropoulos.gr - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
(ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ)

Σάββατο 22 Φεβρουαρίου 2025

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να παρουσιάσετε με συντομία:

- α. πού αποσκοπούσαν οι εκμεταλλεύσεις υπεδάφους.
- β. γιατί αποτελούσε κεντρικό σημείο των κυβερνητικών σχεδιασμών η δημιουργία κεντρικής κρατικής τράπεζας.
- γ. τις δυσκολίες που συνάντησε η κατασκευή δημοσίων έργων στην Ελλάδα.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η Γενική Πιστωτική Τράπεζα παρέμεινε για πολλές δεκαετίες το κυρίαρχο τραπεζικό συγκρότημα του ελληνικού χώρου.
2. Η οριστική αντιμετώπιση του θέματος των «εθνικών γαιών» έγινε με τις νομοθετικές ρυθμίσεις της περιόδου 1870-1871.
3. Οι πρώτες βιομηχανικές μονάδες παραγωγής στην Ελλάδα αφορούσαν κυρίως την επεξεργασία αγροτικών προϊόντων, θέτοντας ταυτόχρονα ισχυρά θεμέλια για τη μετέπειτα δημιουργία σύνθετων βιομηχανικών συγκροτημάτων.
4. Στα δημόσια έργα που είχε ανάγκη η χώρα, στα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας της, το ιδιωτικό ενδιαφέρον ήταν αυξημένο.
5. Η διάνοιξη της διώρυγας της Κορίνθου ολοκληρώθηκε το 1881.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

α. Ποια ήταν η κατάσταση των υποδομών του ελληνικού κράτους το 1830; (μον. 4)

β. Ποια ναυτικά κέντρα αναδείχθηκαν στον νέο ελληνικό κράτος μετά την ελληνική επανάσταση και ποιοι ήταν οι λόγοι ανάδειξής τους; (μον. 8)

Μονάδες 12

ΘΕΜΑ Β2

α. Ποιους ρυθμούς ακολούθησε η βιομηχανική ανάπτυξη από το 1870 και μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα; (μον. 5)

β. Ποια άλλα μεγάλα δημόσια έργα ολοκληρώθηκαν στην Ελλάδα του 19ου αιώνα για την αποξήρανση λιμνών και ελών και για τη ναυσιπλοΐα; (μον. 8)

Μονάδες 13

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αντλώντας στοιχεία από τα παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε

α. στη μεταλλευτική δραστηριότητα στο Λαύριο. (μον. 13)

β. στις περιοχές της Ελλάδας στις οποίες αναπτύχθηκαν εκμεταλλεύσεις υπεδάφους εκτός από το Λαύριο. (μον. 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Η ύπαρξη στην περιοχή Λαυρίου επιφανειακών μεταλλευμάτων αργυρούχου μολύβδου, γνωστού από την αρχαιότητα είχε προκαλέσει την προσοχή πολλών ξένων και Ελλήνων. Το 1864 ο Ιταλός Serpieri απέκτησε το δικαίωμα της εξορύξεως μεταλλευμάτων σε έκταση 10.791 στρεμμάτων. Η παραχώρηση έγινε στο όνομα της γαλλοϊταλικής εταιρίας Roux-Serpieri. Στην περιοχή όμως υπήρχαν σημαντικές ποσότητες χωμάτων ή μεταλλούχων απορριμμάτων. Η εκμετάλλευση των επιφανειακών αυτών αποθεμάτων από την εταιρία προκάλεσε έντονες αντιδράσεις στην ελληνική κοινή γνώμη. Η αντιπολίτευση με επικεφαλής το Δεληγιώργη επέμενε ότι το δικαίωμα της εταιρίας περιοριζόταν μόνο στην εξόρυξη και όχι στην οικειοποίηση των επιφανειακών μεταλλευμάτων. Από την πλευρά του ο τύπος εξόγκωσε την αξία των εκβολάδων, τις οποίες εμφάνιζε ως χρυσοφόρα πηγή ικανή να λύσει όλα τα προβλήματα του Δημοσίου Ταμείου.

Ι.Ε.Ε., τ. ΙΕ', σ. 312-313

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Από τον ορυκτό πλούτο της χώρας είχε αξιοποιηθεί ως τα μέσα του 19ου αιώνα κυρίως η σμύριδα της Νάξου, που αποτελούσε εξαγωγίμο προϊόν. Με το νόμο 202 της 18ης Ιουλίου 1852, η εκμετάλλευση των ορυχείων είχε δοθεί ύστερα από δημοπρασία στον Άγγλο Ρίτσαρντ Άμποτ με ευνοϊκούς όρους για το δημόσιο. Η παραγωγή σμύριδας έφθασε το 1856 τις 40.000 καντάρια¹, ενώ το 1859 η εξαγωγή της απέφερε 256.424 δρχ. Άλλο εξαγωγίμο ορυκτό ήταν η θηραϊκή γη που απέφερε τον ίδιο χρόνο 141.354 δρχ. Αμέσως μετά τη σμύριδα άλλο εκμεταλλεύσιμο υλικό ήταν ο λιγνίτης. Αν και είχε εντοπισθεί στο Μαρκόπουλο Αττικής από παλιά η ύπαρξη στρωμάτων του, τελικά μόνο τα κοιτάσματα της Κύμης ήταν ικανοποιητικά από άποψη εκμεταλλεύσεως, παρόλο που η χρησιμοποίησή του στα πλοία παρείχε τη δυσκολία της μη συναγωνιστικότητας σε σχέση με τους αγγλικούς λιγνίτες, γιατί θα απαιτούσε για ισόποση θερμαντική απόδοση μεγαλύτερους αποθηκευτικούς χώρους πάνω στο πλοίο. Μια σειρά άλλων ορυκτών, όπως οι γύψοι της Μήλου, κυρίως όμως τα μάρμαρα της Πεντέλης, της Πάρου, της Τήνου, της Ελευσίνας και του Ταυγέτου δεν πρόσφεραν ακόμα αξιόλογο οικονομικό ενδιαφέρον.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμος ΙΓ', σελ. 180

¹ καντάρι = μονάδα βάρους ίση με 56,408 κιλά

ΘΕΜΑ Δ1

Αντλώντας στοιχεία από το παρακάτω κείμενο και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε στη δημιουργία της Εθνικής Τράπεζας και στις δραστηριότητές της.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Όταν την 30/3/1841 βασιλεύς Όθων υπέγραφε το διάταγμα της ιδρύσεως της Εθνικής Τραπέζης, η Ελλάδα ήτο πτωχή και καθυστερημένη χώρα. Τράπεζαι δεν υπήρχαν. Η χώρα είχε τρομεράν έλλειψιν κεφαλαίων. Το μετοχικόν κεφάλαιον του νέου ιδρύματος είχεν ορισθή αρχικώς εις 20.000.000 δραχμών και είχε διαιρεθή εις 20.000 μετοχάς. Από τους πρώτους που προσέφεραν κεφάλαια διά την νέαν Τράπεζαν ήταν ο Γεώργιος Σταύρος, ο μεγάλος Ελβετός φιλέλλην και τραπεζίτης Jean-Gabriel Eynard (Εϋνάρδος), ο Βασιλεύς Λουδοβίκος Α΄ της Βαυαρίας, ο Βασιλεύς Όθων, ο Νικόλαος Ζωσιμάς, ο Κ. Βράνης και πλούσιοι ομογενείς. Ωστόσο το κεφάλαιον δεν μπορούσε να καλυφθή εξ ολοκλήρου από την αρχήν και επέρασαν πολλά χρόνια μέχρις ότου η Τράπεζα διαθέσει όλας τας μετοχάς της. [...] Ο νόμος του 1841 «περί συστάσεως της Εθνικής Τραπέζης» περιώριζε τας εργασίας της. Η Τράπεζα χορηγούσε δάνεια επί υποθήκη και επ' ένεχύρω και προεξωφλούσεν εμπορικά γραμμάτια. Ο νόμος έδιδεν επίσης εις αυτήν το δικαίωμα να εκδίδη τραπεζογραμμάτια.

[...] Από τα πρώτα της χρόνια Τράπεζα προσήρμοζε την λειτουργίαν της προς τας ευρύτερας οικονομικάς ανάγκας της χώρας. Η προσαρμογή αυτή εγένετο με υπολογισμένην συντηρητικότητα. Η δραστηριότης της ακολουθούσε την εξέλιξιν της οικονομικής ζωής του τόπου.

[...] Η Τράπεζα ανέπτυξε μεγάλην δραστηριότητα εις πολλούς τομείς. Αναφέρομεν μερικούς σταθμούς της εποχής αυτής: Έγινεν διώρυξις του πορθμού του Ευρίπου (1849). Ίδρυσε την πρώτην ελληνικήν εταιρίαν θαλασσιών και χερσαίων συγκοινωνιών και ασφαλειών (1855- 857). Εβοήθησεν εις την σύστασιν της εταιρίας διά την αποξήρανσιν της λίμνης Κωπαΐδος (1876). Συνέδραμε την εταιρείαν τομής του Ισθμού της Κορίνθου το 1881. Συνέβαλεν εις την κατασκευήν των σιδηροδρόμων Πελοποννήσου και Θεσσαλίας το 1882. Σ' όλα αυτά τα δημόσια έργα Τράπεζα υπήρξε πρόθυμος συνεπίκουρος. [...] Το Ίδρυμα συνέβαλεν επίσης εις την αναδιοργάνωσιν των δημοσίων οικονομικών.

Σημ.: Το κείμενο αποδόθηκε στο μονοτονικό, διατηρήθηκε όμως η ορθογραφία του.

άρθρο του Ιωάννη Νούσια, τ. Τμηματάρχης της Εθνικής Τράπεζα, δημοσιευμένο στο περιοδικό Θεσσαλικά Χρονικά, 1881-1961, Έκτακτος έκδοσις, εκδ. Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία των Θεσσαλών, 1965 (ανακτημένο από <http://ir.lib.uth.gr>)

Καλή επιτυχία!!!